Eliana POPEȚI
Ana-Maria RADU-POP
(Universitatea de Vest din Timișoara)

Caracteristici ale predării limbii române studenților din comunitățile românești din Republica Serbia: prefigurarea unui manual

Abstract: **(Teaching Romanian to students from the Romanian communities in Serbia: characteristics and difficulties)** When teaching Romanian as a foreign language, we need to look at a special category, namely the Preparatory year students who have to reach a B1 level in Romanian within a year. There is great ethnic and linguistic diversity among these students, which would require the existence of textbooks to correspond to their specificity that is firstly defined by their mother tongue. In our communication, we will try to present the characteristics of teaching Romanian as a foreign language to first year students from the Romanian communities in Serbia. We will start from the results obtained following a teaching experiment carried out on a sample of 40 students. We believe these results entitle us to support the importance of compiling teaching materials that should meet the students' needs, which are not taken into consideration by the general textbooks for foreigners.

Keywords: Romanian as a foreign language, Romanian communities in Serbia, Preparatory year, teaching experiment, teaching materials.

Rezumat: În cadrul predării limbii române ca limbă străină, o categorie aparte este constituită de studenții anului pregătitor, care în decursul unui an trebuie să ajungă cel puțin la nivelul B1 în ceea ce privește cunoștințele de limba română. Există o mare diversitate etnică și lingvistică în rândul acestor studenți, fapt ce ar necesita existența unor manuale care să răspundă și să corespundă specificului acestora, specific determinat în primul rând de limba lor maternă. În comunicarea noastră, vom încerca să prezentăm particularitățile predării RLS studenților din comunitățile românești din Republica Serbia înmatriculați în anul pregătitor. Vom porni de la rezultatele obținute în urma unui experiment didactic realizat pe un eșantion de 40 de studenți, rezultate care ne îndreptățesc, credem noi, să susținem importanța întocmirii unor materiale didactice care să vină în întâmpinarea nevoilor acestor cursanți, nevoi de care manualele generale pentru străini nu țin, în mod absolut firesc, cont.

Cuvinte-cheie: limba română ca limbă străină, comunități românești din Serbia, an pregătitor, experiment didactic, materiale didactice.

În contextul unei mobilități a populației fără precedent, interesul pentru învățarea/predarea limbii române ca limbă străină a crescut semnificativ, astfel că RLS a devenit o disciplină din ce în ce mai vizibilă în ultimii ani, bibliografia în domeniu îmbogățindu-se cu manuale și cursuri prin care autorii au încercat, în principal, să se conformeze modelului instituit de *Cadrul european comun de referință pentru limbi (CECRL)*.

Preocupări consistente și constante au existat și înainte de apariția *Cadrului european comun de referință pentru limbi*, specializarea *Anul pregătitor de limba română pentru cetățenii străini* reprezentând, de-a lungul ultimelor cinci decenii, un

1. A se vedea Benedict Anderson, *Imagined communities, reflections on the Origin and Spread of Nationalism,* London, New York, Editura Verso, 2006.

BDD-A28949 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universității de Vest din Timișoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:41:09 UTC)

imbold pentru specialiştii români de a-şi îndrepta atenţia asupra metodicii predării limbii române ca limbă străină, dar şi asupra elaborării materialelor necesare în procesul didactic.

Specificul programului de studii Anul pregătitor de limba română pentru cetăţenii străini

Anul pregătitor presupune un program prin intermediul căruia studenţii care intenţionează să înceapă un ciclu de studii la o universitate din România pot obţine, pe lângă competenţele generale de comunicare în limba română (conform descriptorilor de nivel B1 din CECRL), şi competenţe generale, şi specifice de comunicare lingvistică profesională în următoarele domenii: matematică şi ştiinţe ale naturii; ştiinţe inginereşti; ştiinţe biologice şi biomedicale; ştiinţe sociale; ştiinţe umaniste şi artă; ştiinţa sportului şi educaţiei fizice. Dobândirea acestor competenţe lingvistice profesionale, alături de durata (două semestre) şi de numărul de ore alocat (25 ore/săptămână)[2] diferenţiază anul pregătitor de orice alt curs de RLS (Sicoe 2018). Acest fapt se reflectă şi în materialele existente, o parcurgere a bibliografiei întocmite de Victoria Moldovan privind limba română ca limbă străină evidenţiind faptul că o parte consistentă dintre titluri include sintagma *an pregătitor*, cele mai multe fiind elaborate în deceniile al şaptelea şi al optulea ale secolului trecut (Moldovan 2012).

În ceea ce priveşte publicul-ţintă şi limba în care sunt redactate materialele, există cursuri şi studii dedicate vorbitorilor de limba arabă (Biţună 2014) engleză (Doca 2008) sau maghiară (Zsigmond 1993), altele au cerinţele şi explicaţiile traduse într-una şi/sau mai multe limbi de circulaţie internaţională (Pop, Moldovan, Frenţiu, Uricaru), însă cele mai multe se adresează străinilor în general şi nu vorbitorilor unei limbi anume.

O categorie aparte în rândul celor care urmează cursuri de limba română ca limbă străină şi care nu a intrat în atenţia autorilor de materiale privind RLS o constituie studenţii din comunităţile româneşti din Serbia. Aceştia sunt o prezenţă constantă şi relativ numeroasă în cadrul anului pregătitor din cadrul Facultăţii de Litere a Universităţii de Vest din Timişoara. Cei mai mulţi provin din estul Republicii Serbia şi doar un număr redus din Voievodina. În timp ce comunitatea românească din Voivodina beneficiază de educaţie în limba maternă, având o tradiţie îndelungată în acest sens (Măran 2014), pentru vorbitorii graiurilor româneşti din partea de est a Republicii Serbia învăţământul în limba română este mai puţin accesibil, astfel că idiomurile locale, diversificate şi neunitare, sunt folosite cu preponderenţă doar în variantă orală, studenţii neavând contact cu limba literară.

Specificul acestei categorii de cursanţi este dat tocmai de această cunoaştere a unui idiom românesc, fapt ce, pe de-o parte, creează avantajul de-a începe cursurile anului pregătitor de la o bază considerabilă de comprehensiune a limbii române, însă, pe de altă parte, presupune şi probleme inerente trecerii de la înţelegerea şi vorbirea unui grai la varianta literară a acestuia.

2. Vezi în acest sens planul de învăţământ al programului *Anul pregătitor de limba română pentru cetăţenii străini* din cadrul Facultăţii de Litere, Istorie şi Teologie al Universităţii de Vest din Timişoara, https://litere.uvt.ro/wp-content/uploads/2014/07/2017-2018-Planul-de-invatamant-APLRCS.pdf, accesat în 20.02.2018.

BDD-A28949 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universităţii de Vest din Timişoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:41:09 UTC)

Studiu de caz

Pentru o mai bună evidenţiere a specificului acestei categorii de cursanţi şi pentru a ilustra necesitatea elaborării unor materiale destinate lor, am făcut un studiu de caz împreună cu studenţii înscrişi în *Anul pregătitor de limba română pentru cetăţenii străini* la Facultatea de Litere, Istorie şi Teologie din cadrul Universităţii de Vest din Timişoara. Studiul de caz a avut loc în perioada octombrie 2016-martie 2017 şi s-a desfăşurat în două etape. Prima etapă a constat din activitatea didactică prevăzută pentru semestrul I în planul de învăţământ[3], iar cea de-a doua a presupus elaborarea şi, ulterior, lecturarea unor texte de către studenţi în luna martie a anului 2017.

Grupa supusă acestui experiment a fost alcătuită din studenţi care cunoşteau varianta orală a unor graiuri vorbite în comunităţile româneşti de pe teritoriul Republicii Serbia şi care nu au folosit niciodată aceste idiomuri în scris. Testul de stabilire a nivelului pe care l-au dat la începutul anului universitar a evidenţiat faptul că studenţii au niveluri variate de competenţă în limba română, în funcţie de situaţia familială şi de statutul limbii române în comunităţile din care provin. Prin urmare, în faţa unui grup de studenţi cu un nivel relativ bun de înţelegere (B1), dar cu competenţe limitate de exprimare, citire sau scriere în limba română literară (A1-A2), am considerat potrivit să folosim conţinuturile didactice stabilite în CECRL pentru nivelul A1-A2. Ca suport didactic, am optat pentru un manual elaborat pe baza *Cadrului european comun de referinţă pentru limbi* (CECRL), realizat de Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, *Manual de limba română ca limbă străină (RLS) A1-A2*. Prin acest studiu de caz, am încercat, în principal, să verificăm în ce măsură materialele existente pentru predarea RLS se dovedesc a fi eficiente şi într-o situaţie ca cea descrisă mai sus.

În ceea ce priveşte activitatea didactică desfăşurată până în momentul în care studenţii au trebuit să redacteze textele presupuse de cea de-a doua etapă a studiului de caz, principalele probleme cu care ne-am confruntat au fost de natură fonetică şi lexicală. Deşi cu diferenţe evidente faţă de limba română literară, pronunţia în grai nu afectează comunicarea – studenţii înţeleg ce li se spune şi, la rândul lor, se fac înţeleşi, astfel că pentru aceştia nu există o nevoie stringentă de a-şi însuşi pronunţia literară. În ceea ce priveşte lexicul, cunoaşterea termenului regional pentru o anumită realitate constituie deseori un impediment major în învăţarea termenului literar, acesta din urmă fiind simţit ca fiind inutil. Cu toate acestea, spre deosebire de pronunţie, folosirea unui lexic regional[4] şi/sau necunoaşterea unor termeni neologici pot crea neînţelegeri, respectiv dificultăţi în actul de comunicare, astfel încât studenţii îşi însuşesc cu mai mare uşurinţă cuvinte noi (chiar şi pentru noţiuni pentru care au un echivalent în grai) decât elemente de pronunţie.

Referitor la textele presupuse de cea de-a doua etapă a experimentului, primul a fost o legendă din regiunea natală despre un sit natural, un monument, un castel sau orice altă legendă auzită sau citită. Am optat pentru legendă pentru a le oferi studenţilor

3. A se vedea *Planul de învăţământ* aferent anului universitar 2016-2017 online la URL https://litere.uvt.ro/wp-content/uploads/2014/07/2016-2017_Pl-inv_AnPreg.pdf, accesat în 02.05.2017.

4. Trebuie menţionat şi faptul că graiurile vorbite de românii din Republica Serbia nu sunt unitare, cursanţii înşişi remarcând, în repetate rânduri, diferenţe lexicale între acestea (de ex., *a sforăi* este, în unele zone *a hârconi*, iar în unele *a sfârăi* etc.), astfel că studenţii simt într-o oarecare măsură necesitatea învăţării unui termen supradialectal, care să fie înţeles de toţi, indiferent din ce parte a Serbiei provin.

BDD-A28949 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universităţii de Vest din Timişoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:41:09 UTC)

prilejul de a expune un text cunoscut şi de a observa, în acest fel, în ce grad se manifestă influenţa graiului învăţat acasă. Cel de-al doilea text a presupus relatarea unei călătorii cu avionul pe ruta TimişoaraBucureşti pe baza unor imagini a căror descriere impunea folosirea unui lexic neologic.

Din analiza acestor materiale şi din modul în care au fost ele citite se desprind câteva observaţii cu caracter mai general[5], observaţii valabile şi în cazul altor grupe de studenţi din comunităţile româneşti din Republica Serbia cu care am lucrat în cadrul anului pregătitor. Astfel, evaluarea lexicului utilizat în cadrul legendelor povestite în scris, arată progrese în raport cu nivelul studenţilor din momentul testării de la începutul anului. În ciuda acestor progrese, limba vorbită combină adesea lexicul din grai cu variante literare ale limbii române, în funcţie de situaţia fiecăruia. Probleme continuă să fie şi în ceea ce priveşte ortografierea unor forme (greşelile apar sub influenţa limbii sârbe şi/sau a tendinţei de a scrie cu forme ale graiului local) şi a utilizării unor clase lexico-gramaticale (articolul, în special articolul definit feminin, unde, în mod repetat, nu se acordă atenţie diferenţei dintre ă şi *a*, dar şi articolul definit masculin; acordul substantivului cu adjectivul în gen şi număr; utilizarea adjectivului în poziţie anterioară faţă substantiv; acordul verbului cu pronumele etc.). În sprijinul celor menţionate mai sus, aducem nişte exemple:

La noi în ţară este legenda despre multe munţi fiecare dintre ele a luat nume din vrio situaţie. Acasta munte se numeşte Jelena pentru că: au fost o fetiţă de cinci ani care a mers cu bunica ei pe munte cu stâna de oi şi capre. O capruţă mică a sărit de pre piatră pe piatră şi fata a plecat la fel după capră. Unde sa întâmplat că capra a picat şi a rănit piciorul. Fata a plecat la capră şi sa uitat jos la ea. Bunica sa uitat la ea, dar stânca a plecat. Bunica a zberat: Jelena, atenţie, uităce, stânca! Jelena na vrut să lase capra şi stânca la omorât prea amândoua. De la asta situaţie, muntele a luat acaşt nume.

Acum pe muntele este o cruce foarte mare în locul unde Jelena a murit şi este mare casă turistică la vârful muntei.

Aproape de asta loc merge şi trenul az.

Cruca pe munte seara este toată în becuri.

Sub asta munte este mic oraş care se numeşte Kućevo. Să duce povestă că Jelena să vede în fiecare zi când se duc oameni la casă în vrf, dar nu este fetiţe, numai iesă ca porumbel alb.

***

În oraşul meu este un pod mic. Să spune că acolo când trebuie să se întâmple ceva rău, o femeie să vede cum merge peste pod. Este legenda că o femeie a avut un accident. S-au dat sub pod şi acolo a murit.

Acum când se vede femeia aceasta sigur o să se întâmple ceva. Des să face accidenturi cu maşina, la fel zboară cu maşina sub pod.

Femeia e îmbrăcată în fusta lungă, neagră şi are jacetă albă, numai atăt. Să mai spune că atunci când se vede cu un câine, că merge, atunci unul dintre ei o să moară.

***

5. O analiză detaliată a textelor elaborate de către studenţi în cadrul acestui experiment va constitui subiectul unui alt articol.

BDD-A28949 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universităţii de Vest din Timişoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:41:09 UTC)

Nu departe de oraş care se numeşte Bor, se foloseşte un lac. Înainte o suta de ani, a trăit o bunica, ea avut casă care nu este mare, dar ea avut mult animale. Acolo ea a fost sîngură, nu avut copiii. După un timp, oamenii a hotârăt să fac lacuri unde a fost bunică, unde a avut casă, dar ea nu a vrut. Ea a pus anatemă pe el, şi a aruncat un crucia şi a spus să se în fiecare an înecă un om. Şi a fost aşă din păcate.

La nivelul exerciţiului de creaţie în care studenţii au trebui să-şi imagineze călătoria unui pasager cu avionul şi să folosească un lexic neologic indus de imaginile selectate (centură de siguranţă, control de securitate, turbulenţe etc.), greşelile de natură gramaticală şi de scriere s-au dovedit aproape similare textelor despre legende, în ciuda faptului că acest context reprezintă o situaţie cotidiană care impune un lexic neîntâlnit în idiomurile româneşti vorbite, într-o măsură sau alta, de către studenţi.

Andrei a mers la aeroport să întâlnit cu prieten cunoscut. După vorbit cu prieten, să dus la o cafea pentru că a avut nevoie de internet. A verificat dacă totu e bun legat de decolare. A trecut control de securitate, după aia sa dus la control. Avionul a zburat. Pilot a spus că pasageri trebuie să se lege, ca o să fie probleme. Zborul a trecut liniştitoare, lumia a catat la televizor până la un moment când avionul a întrat în zăpada. Avionul a trimit SOSsignal. Dupa aia, avionul a terizat pepistă.

***

Andrei trebuie sa calatoreşte cu avionul la ora 8.30. El merge în Bulgaria. El are puţin bagajul, el are numă o valiză. Trebuie să fie acolo o ora mai devreme. Când vine la aeroport, Andrei are timpul liber să bea cafea. După ce, Andrei merge să face check-inul. După ce, Andrei trece control de securitate. A întrat în avionul şi Andrei trebuie să pune centura de siguranţe. Zbor a fost placut şi comfort. Andrei se uită la televizor şi bea suc.

***

Andrei îi place să calatoreşte şi acest weekend merge în Belgrad cu avion. Andrei a venit la aeroport în ora 11.00 pentru că zboar a fost la ora 12.30. La ora 11.30 Andrei a stresit pentru că zboar la Belgrad a anulat. Andrei a mers în restaurant şi a baut cafea şi a mâncat 3 mare shaorme şi 2 mice crispy shaorme. Apoi prânz, Andrei a luat telefon şi a uitat video pe Youtube. La ora 4.00 a mers la check-in. Bilet a fost valid şi Andrei trebuie să merge la control de securitate. Acolo, Andrei a avut problem pentru că a avut ilegal mare cuţit, dar Andrei a platit amenda şi a continuat calatoreşte. Zboar a fost bine când fulger a lovit avion. Andrei nu a stresit pentru că a adormit. Pilotul a recâştigat controlul şi a aterizat la aeroport la Belgrad.

În ceea ce priveşte lectura textelor, aceasta a evidenţiat faptul că, din punctul de vedere al pronunţiei, studenţii nu au înregistrat progrese semnificative faţă de începutul anului universitar, existând în continuare aceeaşi tendinţă de a pronunţa ca în graiul de acasă sau/şi de a pronunţa ca în limba sârbă anumite litere sau grupuri de litere.

BDD-A28949 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universităţii de Vest din Timişoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:41:09 UTC)

Un manual de limba română pentru etnicii români din Republica Serbia

Pe baza studiului de caz realizat, precum şi din experienţa noastră didactică se conturează necesitatea unui manual conceput special pentru studenţii străini proveniţi din comunităţile româneşti în discuţie, aceştia având, aşa cum am mai menţionat, datorită cunoaşterii, în grade diferite, a unor graiuri româneşti, un profil diferit de al altor cursanţi dornici să înveţe sau să-şi îmbunătăţească cunoştinţele de română. În cazul lor, nu este vorba de învăţarea propriu-zisă a unei limbi noi, ci de o trecere de la grai la varianta literară, cu tot ce presupune un astfel de proces. Amintim aici lucrarea *Să învăţăm corect româneşte / Tanuljunk helyesen románul* a lui Adám Zsigmond, elaborată pentru publicul maghiar cunoscător al limbii române, dar care doreşte să-şi îmbunătăţească cunoştinţele de română, lucrare care, *mutatis mutandis*, ar putea constitui un reper important în elaborarea unui material de învăţare a limbii române pentru studenţii din comunităţile româneşti din Serbia:

„Materialul de limbă prezentat este aproximativ cel cuprins în gramaticile tradiţionale, în special în *Gramatica Academiei* şi în manualul *Helyesen románul*, însă, având în vedere obiectivele practice propuse, am omis sau am tratat pe scurt unele probleme mai mult teoretice, iar pe cele strâns legate de vorbirea şi scrierea corectă, de însuşire a normelor gramaticale ale limbii române, le-am expus mai detaliat.

În capitolele de **fonetică** şi de **ortografie** se acordă o atenţie deosebită fonemelor specifice limbii române, în comparaţie cu cele din limba maghiară, dându-se totodată indicaţiile necesare privind pronunţarea şi redarea în scris, în diverse situaţii fonologice şi morfologice, a acestor foneme.

În privinţa **vocabularului**, în completarea prezentării mijloacelor de îmbogăţire, sunt tratate şi probleme speciale de lexic, nelegate de gramatică, dar indispensabile pentru cunoaşterea mai aprofundată a unei limbi. Aşa se explică prezenţa unor paragrafe ca: fondul principal lexical (alapvető szókincs) şi masa vocabularului (ellentétes értelmű szavak), locuţiuni, expresii, construcţii sintactice (állandó szókapcsolatok, kifejezések, mondattani szerkezetek)” (Zsigmond 1993, 5-6).

Prin urmare, manualul elaborat de Ádám Zsigmond are în vedere trei elemente-cheie în procesul de însuşire a limbii literare de către vorbitorii de maghiară – fonetica, ortografia şi vocabularul, aspecte asupra cărora, aşa cum am văzut, trebuie insistat şi în cazul studenţilor care provin din comunităţile româneşti din Republica Serbia. După cum precizează şi autorul amintit, într-un material ca cel pe care-l propunem, accentul nu trebuie să cadă pe aspecte de natură teoretică, ci pe repetarea prin exerciţii cât mai variate a aspectelor despre care se ştie că ridică probleme. Astfel, dacă avem în vedere aspectele de natură fonetică, în cazul nostru e vorba, pe de-o parte, de tendinţa cursanţilor de a pronunţa în limba română literară ca în graiul învăţat în familie, pe de altă parte, de influenţa limbii sârbe asupra scrierii şi citirii unor litere sau grupuri de litere. Prin urmare, în capitolul consacrat foneticii vor figura exerciţii al căror principal este scop renunţarea la pronunţia în grai în situaţii în care se impune folosirea limbii literare (de exemplu, *bătrâneţe/bătrâneaţă*, *tânăr/tiner*, *bobotează/bobocează*, *pe/pră* etc.), precum şi exerciţii care să-i ajute pe studenţi să nu mai apeleze la normele limbii sârbe atunci când scriu şi citesc în limba română (de exemplu, se va insista asupra

BDD-A28949 © 2018 „Jozsef Attila” Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universităţii de Vest din Timişoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:41:09 UTC)

pronunției lui *j* și *c*, a lui *ce, ci, ge, gi* etc.). Deoarece problemele de această natură s-au dovedit a fi cel mai greu de surmontat, exercițiile de ortografie și ortoepie nu trebuie să figureze doar în capitolul consacrat lor, ci trebuie să se regăsească pe tot parcursul manualului, indiferent de tema sau de problema gramaticală abordată.

Ca urmare a faptului că majoritatea acestor cursanți folosesc graiul românesc doar în situații limitate de comunicare, mai exact în spațiul restrâns al casei și al comunității locale, în rest servindu-se de limba sârbă literară, puși în situația de a comunica în situații care depășesc cadrul amintit, chiar dacă cunosc structurile gramaticale, nu au și un vocabular pe măsură. Prin urmare, dacă manualele pentru străini prezintă o tematică standardizată, pentru cursanții în discuție se va avea în vedere o tematică prin intermediul căreia să fie introdus și exersat în special un lexic neologic, mai puțin cunoscut graiurilor românești de pe teritoriul Serbiei.

În perioada actuală, didactica limbii române ca limbă străină se situează la confluența dintre o tradiție de câteva decenii și schimbările determinate de grupuri de studenți cu profil diferit de cel al majorității străinilor care învață limba română. Studenții din comunitățile românești din Republica Serbia reprezintă, cel puțin pentru Universitatea de Vest din Timișoara, o categorie importantă de cursanți, atât din perspectiva numărului acestora, în creștere, cât și din perspectiva faptului că provin din comunități românești dintr-o țară vecină. Existența unui manual pentru un astfel de public ar veni în completarea bibliografiei din domeniu și ar putea constitui un punct de plecare pentru cercetări ulterioare.

Bibliografie

Anderson, Benedict. 2006. *Imagined communities, reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. London, New York: Verso.

Doca, Gheorghe. 2008. *Learn Romanian: course for English speakers*. Bucureşti: Niculescu.

Bițună, Gabriel. 2014. *Manual de limba română*. București.

Măran, Mircea. 2014. *Primary and secondary Rom,anian education system in P.A. Voivodina – the Republic of Serbia*, în *Analele Universității „Eftimie Murgu" din Reșița, fascicola de științe social-umaniste*, anul II, nr. 1 /2014.

Moldovan, Victoria. 2012. *Bibliografia românei ca limbă străină,* ed. rev. Și completată de Antonela-Carmen Suciu, Cluj-Napoca: Editura Fundației pentru Studii Europene.

Platon, Elena, Ioan Sonea, Dina Vîlcu. 2012. *Manual de limba română ca limbă străină (RLS). A1-A2*. Cluj-Napoca. Casa Cărții de Știință.

Pop, Liana, Moldovan, Victoria Frențiu, Rodica, Uricaru, Lucia. *Autodidact*. Online la URL http://autodidact.granturi.ubbcluj.ro/ro/manuale.html. Accesat la 08.04.2017.

Sicoe, Cristina. 2018. *Particularități ale predării RLS la anul pregătitor. În căutarea manualului ideal*, în Paul Nanu, Emilia Ivancu (editori), *Limba română ca limbă străină. Metodologie și aplicabilitate culturală*, file:///D:/Downloads/LRLS_Nanu_Ivancu_PDF.pdf, p. 11-24.

Zsigmond, Ádám. 1993. *Să învățăm corect românește / Tanuljunk helyesen románul*. București: Editura Științifică.

BDD-A28949 © 2018 „Jozsef Attila" Tudomanyi Egyetem Kiado Szeged; Editura Universității de Vest din Timișoara
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:41:09 UTC)